یادداشت

آمریکا در سوریه چه می‌خواهد؟

نفیسه اله دادی – تحلیل گر سیاسی

ترامپ از جمله رؤسای جمهوری در آمریکا بود که در شعارهای انتخاباتی خود بر خاورمیانه تمرکز نداشت بلکه بر عکس اکثر رؤسای قبلی، بر خاورمیانه با ثباتی که خویش سرنوشت خودش را تعیین کند، تأکید می‌کرد. ترامپ در مقابل بشار اسد، ابتدا موضع گرفت ولی چندی بعد موافق ماندن بشار اسد بر قدرت شد. اما نکته مهم این است که آمریکا از حضور در سوریه چه منافعی را دنبال می‌کند؟

در ابتدای امر مشخص شد که ترامپ، ایران را کشور دوست تعریف نکرده است. به نظر می‌رسد این رهیافت تا همیشه ادامه یابد. واشنگتن از حضور ایران در سوریه استنباط نموده است که «ایران به دنبال ایجاد منطقه تحت کنترل خود از تهران تا بیروت است». دولت آمریکا اعلام کرد که وارد باتلاقی که جنگ داخلی سوریه است و تاکنون جان صدها هزار نفر را گرفته نخواهد شد اما اکنون نگرانی‌هایی جدی در پنتاگون به وجود آمده و گفته می‌شود که ممکن است آمریکا وارد نبرد منطقه‌ای گسترده‌تر، نه تنها با سوریه بلکه با ایران شود. مقامات آمریکایی در خفا نگرانی خود را از تلاش‌های کنونی ایران در جهت ساخت منطقه‌ای برای احاطه بر اوضاع از تهران تا بیروت بیان کرده‌اند؛ چراکه این تلاش‌ها در نهایت منجر به گسترده‌تر شدن جنگ آمریکا به دلیل تهدید نیروهای آمریکایی فعال در جنوب سوریه، در نزدیکی مرز عراق و اردن خواهد شد. گسترش حضور ایران در منطقه خاورمیانه به خصوص اکنون که روسیه متحد ایران شده، برای آمریکا سخت شده است. و از سوی دیگر اسرائیل با حضور فعال ایران در منطقه، منزوی‌تر خواهد شد. وجود ایران سبب قدرت بیشتر در سوریه خواهد شد و این برای اسرائیل تهدید بزرگی است. چرا که سوریه ضعیف باب میل اسرائیل است.

در این داستان می‌توان به حمایت آمریکا از کردها نیز اشاره کرد. آمریکا همچنین به دنبال تثبیت موجودیت خود در خاک سوریه است بخصوص که روسیه هم در سوریه است و آمریکا می‌خواهد توازنی در این زمینه ایجاد کند و اجازه ندهد که عرصه برای افزایش قدرت روسیه بیشتر از وضع کنونی شود بنابراین آمریکا تلاش می‌کند از طریق کُردها جای پایی در سوریه پیدا کند و ترکیه هم با شک و تردید نظاره‌گر این تحولات است. اما روس‌ها هم در منبج حضور دارند و از کُردهای عفرین حمایت می‌کنند و معتقدند باید با حضور در مناطق کُرد نشین آنجا را برای آمریکایی‌ها رها نکنند به‌خصوص که منطقه شرق سوریه منبع ذخایر نفتی سوریه است جنبه اقتصادی این داستان است اما از لحاظ سیاسی نیز مسکو می‌خواهد در همه جا رویاروی آمریکا باشد. این در حالی است که نیروهای ارتش سوریه هم در روستاهای منبج مستقر هستند آن هم از چند هفته پیش که شورای نظامی منبج این اراضی را به ارتش سوریه تحویل داد و کردها هم تصریح کردند که کنترل این مناطق حق ارتش سوریه و نه غیر آن است.از سوی دیگر شبه نظامیان عرب عضو گروه‌های معارض مسلح در سوریه برای شرکت در نبرد رقه آماده می‌شوند و انتظار می‌رود در پی بازپس گرفته شدن رقه از داعش بین کُردها و عرب‌های عضو نیروهای سوریه دموکراتیک درگیری‌هایی رخ دهد. در همین راستا کُردهای سوریه از طریق نمایندگان خود در نشست ژنو پیشنهاد و نظر خود را در خصوص درخواست برای تشکیل کشور مستقل کردستان سوریه و الحاق رقه به آن مطرح کردند و اگر چنین امری امکان پذیر نباشد دستکم کردهای سوریه مثل کردهای عراق حکومت خودمدیریتی فدرال وابسته به دولت مرکزی سوریه تشکیل بدهند. آمریکا از یک سو رقبای کُردها یعنی معارضان عرب را ساکت کرده و همزمان با رد نکردن همه خواسته‌هایشان نمی‌خواهد کردها را با واشنگتن بیگانه کند. بنابراین این گونه القا کرده که سوری‌ها سرنوشتشان را تعیین می‌کنند با این حساب که کُردها هم بخشی از مردم سوریه هستند. روسیه با این عمکرد تبدیل به کابوسی برای ترامپ شده است که نه تنها هنوز در ماجرای هم دستی در انتخابات آمریکا سایه افکنده بلکه در صحنه جنگ نیز رو در روی آمریکا ایستاده است. آمریکا با حضور نظامی در سوریه نشان داد که نمی‌خواهد خاورمیانه را بعد از عدم موفقیت در عراق و افغانستان خالی کند. بلکه در مقابل روسیه و ایران همچنان حضور خواهد داشت و منافع متضاد خود را با آن دو در سوریه دنبال خواهد کرد. آمریکا رؤیای پلیس جهانی را در سر دارد اما تا کنون حتی ذره‌ای به وقوع نپیوسته است. آنچه در تحولات سوریه مشهود است حضور موفق اتحاد ایران و روسیه است. هرچه اعراب و آمریکا بیشتر سعی در محدود کردن ایران دارند، ایران بی‌پرواتر قدم می‌گذارد.

پاورقی

چشم انداز روابط ایران و قطر در سایه بحران عربی

به احتمال زیاد بحران قطر نقطه اوج خود را سپری کرده و حالا دارد همچون آتش زیر خاکستر می‌شود و خطر تبدیل به یک بیماری مزمن را به همراه دارد. طوری که شیخ عبدالله بن زاید آل نهیان، وزیر خارجه امارات متحده عربی در این روزها اعلام کرد، گسست، طولانی خواهد بود و ما از رسیدن به راه حل سیاسی بسیار دور هستیم. چهار قدرت عربی نتوانستند با یک حمله شدید و برق آسا قطر را بگیرند. این امیرنشین کوچک اما مغرور در برابر ۱۳ تقاضای تحقیرآمیز مخالفان خود سرخم نکرد. و این قابل درک است. صندوق بین المللی پول در سال ۲۰۱۵ قطر را ثروتمندترین کشور جهان از لحاظ درآمد سرانه دانست. دوحه با داشتن زیرساخت مالی منحصربفرد به میزان ۲٫۶ تن طلا، ذخیره ارزی ۴۰ میلیارد دلاری، صندوق دولتی سرمایه گذاری ۳۰۰ میلیارد دلاری و داشتن اضافه بودجه عملا دائمی ۴۰ میلیارد دلاری (چنین ثروتی فقط برای ۲۸۰ هزار تبعه این امیرنشین دارای ۱٫۹ میلیون نفر جمعیت است که بیشترشان مهاجرند) توانست به تمام دعاوی مخالفان نه بگوید. علاوه بر این ایران و ترکیه به کمک قطر شتافته و حلقه محاصره در اطراف این شبه جزیره را شکستند.

البته بازگشت تنش (مقدم بر همه با تحریکات عربستان سعودی) منتفی نیست اما حمایت علنی و غیرعلنی از دوحه از جانب آمریکا، فرانسه، آلمان، ترکیه، روسیه و دیگر کشورها از جمله ایران سطح رویارویی و جبهه گیری در این نقطه داغ خاورمیانه را به وضوح کاهش داده است. در این اوضاع ایران در جریان رویارویی سیاسی ـ عقیدتی خود با عربستان در نبرد بر سر قطر مسلما برنده شده و نفوذ سیاسی و اقتصادی خود هم در قطر و هم در منطقه خلیج فارس را تقویت کرده است.

روابط تهران و دوحه همواره ماهیت صرفا مصلحت‌گرایانه داشته و به هیچ وجه رمانتیک نبوده است. طوری که ناظران هشیارانه می‌نویسند برای این ۹۰۰ تریلیون دلیل وجود دارد. آخر سهم قطر در میدان گازی که به طور مشترک همراه با ایران صاحب آن در خلیج فارس است، ۹۰۰ تریلیون مترمکعب است. منظور میدان گازی پارس جنوبی (برای ایران) و شمالی (برای قطر) است. طبق گزارش رسانه‌ها این میدان گازی عملا تمام گاز تولیدی و بیش از ۷۰ درصد درآمد ناشی از صادرات گاز برای قطر را تأمین می‌کند. این امر دوحه را مجبور می‌سازد همواره به دنبال برقراری توازن بین ایران و منافع اعضای شورای همکاری کشورهای عرب منطقه خلیج فارس باشد که اغلب با تهران مخالفت‌می‌کنند.

باید با صراحت گفت که بحران قطر کل جهان عرب را دچار تفرقه و انشعاب کرده است. بخشی از کشورهای عربی (بحرین، امارات، یمن، مصر و لیبی) بدون قید و شرط به عربستان پیوستند اما حمایت موریتانی، موریس، جزایرمالدیو و جزایر کومور از سعودی‌ها خیلی شدید نبوده است. همچنین کویت و عمان، دو عضو شورای همکاری کشورهای عرب منطقه خلیج فارس بی‌طرفی اختیار کرده و تلاش می‌ورزند نقش میانجیان را ایفا کنند.

همانطور که می‌بینیم از جمله شورای همکاری کشورهای عرب منطقه خلیج فارس دچار تفرقه و انشعاب شده و قطر در آستانه خروج قهری از این سازمان قرار دارد. مخصوصا که دوحه از عربستان، امارات، بحرین، سه عضو شورای همکاری کشورهای عرب منطقه خلیج فارس و همچنین مصر به خاطرعملیات ضد قطری آن‌ها به دادگاه بین المللی شکایت کرده و این شکایت با خشم و عصبانیت کشورهای مذکور روبرو شده است. با این حال به عقیده تحلیل گران اخراج یا حتی تعلیق عضویت قطر در شورای همکاری کشورهای عرب منطقه خلیج فارس نه به دوحه بلکه به مخالفان این کشور و دردرجه اول خود عربستان ضربه وارد خواهد کرد. آخر ریاض مدت‌هاست که تلاش می‌ورزد مسلمانان سنی و اعراب را برای رویارویی و مبارزه با خطر ایران متحد کند.حتی درباره ایجاد نوعی ناتوی ضدایرانی در خاورمیانه صحبت شده است. انشعاب در شورای همکاری کشورهای عرب منطقه خلیج فارس باعث نقش بر آب شدن چنین ایده‌ای خواهد شد. با توجه به اوضاع در سوریه که در آنجا عملا همه کشورهای عربی (غیر از حزب الله) مخالف حضور ایران هستند، می‌توان گفت چنین تفرقه و انشعاب در بین اعراب به نفع تهران است. مسلم است که بحران قطر کار را به رسیدن به فاز داغ و جدی نخواهد کشاند. آخر همه شرکت کنندگان در این رویارویی از لحاظ مالی ـ اقتصادی دارای روابط تنگاتنگ و نزدیکی با یکدیگر و بازارجهانی پول و انرژی هستند. اما همچنین نباید در انتظار حل و فصل سریع این درگیری بود. فاز طولانی و بسیار کسل کننده و خسته کننده مطرح شدن دعاوی، گذشت‌هاو سازش‌های متقابل و همچنین وقوع انفجاراتی درپیش است که بیشتر تبلیغاتی و ترقه‌ای شکل (همچون فیلم‌های سینمایی) خواهند بود.

اما نتیجه از همین حالا واضح است.

وقتی آمریکا ارتش صدام حسین را در عراق درهم شکست و رژیم حاکم در آنجا سقوط کرد، در ایالات متحده می‌گفتند. جنگ تمام شد. ایران پیروز گردید. حالا نیز ایران دوباره دارد در خاورمیانه پیروز می‌شود.

E-mail: mostagheldaily@gmail.com

بین‌الملل

تحریم حج در دستور کار ایران

محمدابراهیم رضایی با اشاره به دغدغه جدیدی که در اعزام حجاج به عربستان ایجاد شده است، اظهار کرد: در جریان مذاکره با عربستان مقرر شده بود تیمی ۱۰ نفره از وزارت خارجه اوایل شوال به این کشور اعزام شوند تا امور کارگزاری را انجام دهند. نماینده مردم خمین در مجلس شورای اسلامی با اشاره به کارشکنی عربستان در صدور ویزای تیم دیپلماتیک ایرانی تصریح کرد: لازم است پیش از حضور حجاج ایرانی در عربستان تیمی از وزارت خارجه برای رسیدگی به امور حجاج از قبل در عربستان مستقر شده باشد اما هنوز این کشور اقدام به صدور ویزا برای آن‌ها نکرده است.

وی به خانه ملت گفت: اگر دولت سعودی اجازه حضور این افراد در عربستان را ندهد، کارشکنی کرده و اجازه اعزام حجاج نیز داده نمی‌شود و با مشکل جدی مواجه خواهیم شد.

عضو هیئت رئیسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در پایان با بیان اینکه وزارت امور خارجه پیگیر این موضوع است، خاطرنشان کرد: اگر این مشکل برطرف نشود باید در اعزام حجاج بازنگری شود چرا که فرصتی برای استقرار تیم ۱۰ نفره در عربستان نمانده ضمن اینکه کمیسیون امنیت ملی نیز علیرغم تعطیلی مجلس این موضوع مهم را مورد پیگیری قرار می‌دهد.

روسیه؛ کابوس و رویای ترامپ

وکلا دو شیوه را به‌طور هم‌زمان بررسی می‌کنند، نخست اینکه پرونده را به سمتی علیه مولر پیش ببرند که او را متهم به درگیر کردن منافع شخصی خود در این پرونده کنند و همچنین راه دیگری که در حال بررسی آن هستند این است که رئیس‌جمهور برای نزدیکان خود که درگیر این پرونده هستند حکم عفو صادر کند.

در حال حاضر با توجه به ادامه تحقیقات دخالت روسیه در انتخابات آمریکا به وضوح روشن است که وکلای ترامپ در حال تلاش برای محدود کردن تحقیقات هستند، به خصوص اینکه قصد دارند از وظایف و اختیارات دادستان ویژه کم کنند. طبق گفته مشاوران حقوقی ترامپ آن‌ها به‌طور جدی در حال تنظیم فهرستی از منافع احتمالی مولر در این پرونده هستند و معتقدند که می‌تواند تبدیل به راهی برای جلوگیری از کار او باشد.

تضاد منافع یکی از دلایلی است که یک وکیل دادگستری می‌تواند برای کنار گذاشتن دادستان ویژه به وزارت دادگستری ارائه دهد این موضوع می‌تواند نشان دهد که ادامه روند یک پرونده به نفع دادستان است؛ از همین رو چنانچه منافع خود را در یک پرونده گره زده باشد از کار برکنار خواهد شد.

مشاور ترامپ می‌گوید، رئیس‌جمهور معتقد است مولر از اینکه می‌تواند به منابع مالی او و خانواده‌اش دسترسی پیدا کند در این پرونده تحریک شده است. ترامپ در مورد تحقیقات طی هفته‌های اخیر دچار سوءتفاهم شده است، زیرا او با سوالاتی که از خانواده‌اش پرسیده خواهد شد آشنا است. مساله اصلی او این است که چرا در اتهاماتی که به کمپین او با روسیه مربوط می‌شود به بررسی معامله‌های چندسال قبل ترامپ می‌پردازد. او به همکارانش گفته است که به‌شدت از این موضوع ناراحت است، زیرا مولر می‌تواند از این طریق حتی به پرونده مالیاتی ترامپ نیز دسترسی پیدا کند.

ترامپ تاکنون بارها و بارها از اعلام حسابرسی‌های مالیاتی خود سر باز زده است. نخستین ادعاهای او مبنی بر این بود که او نمی‌تواند چنین کاری انجام دهد زیرا او تحت حسابرسی بوده و قول داده بود پس از حسابرسی آن را منتشر کند.

هرچند دونالد ترامپ منعی از نظر قانونی برای انتشار اسناد حسابرسی خود نداشت اما وعده داد در صورت ریاست‌جمهوری اسناد مالیاتی خود را منتشر کند. اما اکنون شش ماه از ریاست‌جمهوری ترامپ می‌گذرد و هنوز چنین کاری را انجام نداده است. همه روسای جمهور از زمان جیمی کارتر برگه‌های مالیاتی خود را در رقابت‌های انتخاباتی منتشر کرده‌اند و تنها دونالد ترامپ بوده که تاکنون از این موضوع سر باز زده است.

با این وجود گفتنی است سخنگوی تیم حقوق ترامپ، مارک کورالو روز پنجشنبه استعفا داد و به گفته دو نفر از نزدیکانش با چالش‌های جدی مواجه بود. اما کورالو به درخواست‌ها برای گفتن دلایل کناره‌گیری پاسخی نداد. یک مشاور نزدیک به رئیس‌جمهور گفت: اگر به تحقیقات در خصوص دخالت روسیه نگاه کنید، بازپرداخت مالیات رئیس‌جمهور خارج از این چارچوب قرار دارد.

جی سکولو، یکی از وکلای خصوصی ترامپ در مصاحبه‌ای روز پنجشنبه گفت که رئیس‌جمهور و تیم حقوقی وی قصد دارند تا اطمینان حاصل کنند که مولر به عنوان دادستان ویژه در محدوده وظیفه خود مشغول به کار است. او گفت که در صورت لزوم به صورت مستقیم از مولر شکایت خواهند کرد.

سکولو گفت: واقعیت این است که رئیس‌جمهور نگران اتفاقاتی است که در دفتر دادستان ویژه رخ می‌دهد که از جمله آن می‌توان به تغییر در حوزه تحقیقات اشاره کرد.

این سخنان سکولو در حالی مطرح می‌شود که به تازگی خبرگزاری بلومبرگ عنوان کرد که مولر در حال بررسی برخی معاملات تجاری ترامپ است که از جمله آن می‌توان به فروش یک عمارت در سواحل پالم در فلوریدا مربوط به سال ۲۰۰۸ به ارزش ۹۵ میلیون دلار به تجار روسی اشاره کرد. سکولو گفت: معاملات املاک و مستغلات سواحل پالم مربوط به چندین سال پیش است. به نظر ما این فراتر از محدوده تحقیقات مشروع است.

گفتنی است، رئیس‌جمهور در خصوص تحقیقات اف‌بی‌آی در مورد احتمال ارتباط تیم انتخاباتی خود با روسیه را به عنوان شکار جادوگر خواند. اما کنون ترامپ با یک تیم تحقیقاتی قدرتمند که قادر به بررسی هرگونه شواهدی از هر جرمی است. از جمله این تحقیقات می‌توان به تقلب مالیاتی، دروغ گفتن به عوامل فدرال و دخالت در روند تحقیقات اشاره کرد.

بسیاری پرونده کنونی دونالد ترامپ را پیچیده‌تر و حتی سخت‌تر از زمان بیل کلینتون بر سر پرونده رابطه با مونیکا لوینسکی می‌دانند.

در آن پرونده هرچند کلینتون با اندکی اغماض تبرئه شد اما عملا او را برای مدتی به‌شدت درگیر پرونده کرد. ولی در حال حاضر پرونده بسیار گسترده‌تر و حتی پیچیده‌تر از گذشته است.

گفتنی است تصمیم ترامپ برای برکناری جیمز کومی از ریاست اف‌بی‌آی، معاون دادستان کل را مجبور کرد رابرت مولر، رئیس سابق اف‌بی‌آی را به عنوان دادستان ویژه این پرونده با اختیارات ویژه منصوب کند. این حکم به او اختیارات برای بررسی ارتباط بین دولت روسیه و کمپین ترامپ داد. در حال حاضر مولر می‌تواند به هر موضوعی که به‌طور مستقیم یا غیر مستقیم به این تحقیقات مربوط می‌شود ورود پیدا کند.

در حال حاضر ابعاد این تحقیقات به سمتی پیش رفته که شامل بررسی این موضوع می‌شود که آیا ترامپ برای اخراج کومی عادلانه برخورد کرده یا اینکه با این اقدام قصد داشته جلوی اجرای عدالت را بگیرد. همچنین در حال حاضر برخی فعالیت‌های تجاری جرد کوشنر، مشاور ویژه ترامپ زیرنظر قرار گرفته است.

کناره‌گیری سخنگوی کاخ سفید، ششمین استعفای دولت شش ماهه ترامپ

شان اسپایسر سخنگوی جنجال برانگیز کاخ سفید از مقام خود استعفا داد. این خبری بود که روز گذشته در آمریکا منتشر شد.

به گزارش الوقت، شان اسپایسر، سخنگوی جنجال‌برانگیز کاخ سفید استعفا کرد. گفته می‌شود این کناره‌گیری در مخالفت با انتصاب آنتونی اسکاراموچی به سرپرستی روابط عمومی کاخ سفید صورت گرفته است.

خبر کناره‌گیری اسپایسر نخست از سوی گزارش‌گر شبکه "ای‌بی‌سی" توییت شد. این شبکه نوشت ترامپ خواهان کناره‌گیری سخنگوی مطبوعاتی خودش نبود و از او خواسته بود به کارش ادامه دهد. بسیاری از رسانه‌ها سرگرم بحث در این باره هستند که علت استعفای اسپایسر، مخالفت او با انتخاب مدیر جدید روابط عمومی کاخ سفید بوده است. نیویورک تایمز نقل کرده که اسپایسر به ترامپ گفته تصمیم روی کار آوردن آنتونی اسکاراموچی یک خطای بزرگ است. به گزارش روزنامه واشنگتن پست، اسکاراموچی، سرمایه‌دار اهل نیویورک، روابط تنش آلودی با شان اسپایسر و رینس پریبوس داشته است.

شان اسپایسر از نخستین روز شروع کار در تیم انتقال قدرت ترامپ فردی مناقشه‌آفرین بود و با حرارت و وفاداری تمام در صدد توضیح و توجیه اظهارات و مواضع بحث‌انگیز ترامپ برمی‌آمد. او در روز تحلیف ترامپ، با خبرنگاران بر سر تعداد شرکت‌کنندگان در مراسم بگومگویی شدیدی به راه انداخت.

طی شش ماهی که از کار اسپایسر می‌گذشت، او همواره با روزنامه‌نگاران در کشمکش بود تا آنجا که بسیاری برنامه‌های طنز تلویزیونی در آمریکا، کاراکتر و مواضع اسپایسر را دست می‌انداختند. غالبا نیز بحث می‌شد که ترامپ از کار او ناراضی و در صدد اخراج اوست.

وی اخیرا کمتر در انظار عمومی ظاهر می‌شد و سخنگویی را به معاون خودش، سارا ساندرز واگذار کرده بود.

همچنین شان اسپایسر از آغاز دولت پرزیدنت ترامپ در بهمن گذشته در مقام سخنگوی کاخ سفید فعالیت می‌کرد و نشست‌های او گاه با حاشیه‌هایی روبرو بوده است. حرکات عجیب و غریب و نمایشی او در هنگام برگزاری کنفرانس خبری هفتگی کاخ سفید، بی‌اطلاعیش در مورد موضوعات روز و همچنین برگزاری کنفرانس‌های خبری ۱۵ دقیقه ای مهم‌ترین مسائلی بود که موجب انتقاد از او را فراهم می‌کرد. یکی از جنجالی‌ترین اقدامات او وقتی بود که به جای پاسخ دادن به سوالات خبرنگاران حاضر در باغچه کاخ سفید، فرار را بر قرار ترجیح داد. اسپایسر که ۴۵ سال سن دارد پیش از سخنگویی کاخ سفید، در دبیرخانه حزب جمهوری‌خواه شاغل بود. او قبلا در زمان جرج دبیلو بوش نیز به عنوان معاون فرستاده بازرگانی دولت در امور رسانه‌ها و خدمات عمومی کار می‌کرد.

استعفای سخنگوی کاخ سفید، ششمین استعفا در ششمین ماه دولت ترامپ

استعفای شان اسپایسر سخنگوی جنجال برانگیز کاخ سفید نخستین استعفای دولت ترامپ نیست و به احتمال زیادی طی سه سال و نیم باقی مانده از عمر دولت ترامپ آخرین استعفا نیز نخواهد بود.

ترامپ تنها دو هفته پس از آغاز به کارش در کاخ سفید با نخستین استعفا در دولت خود روبرو بود و مایکِل فلین، مشاور امنیت ملی، در پی گزارش‌هایی گسترده درباره تماس‌هایش با مقامات روسیه مجبور به استعفا شد. همچنین پس از فلین، ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا مشاور جنجالی و پرنفوذ خود «استیو بنن» را از شورای امنیت ملی کاخ سفید کنار گذاشت.

همچنین کی.تی. مک فارلند، معاون مشاور امنیت ملی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، تنها پس از حدود ۳ ماه حضور در کاخ‌سفید، مجبور به استعفا و رفتن به سنگاپور به عنوان سفیر آمریکا شد. جدایی خانم مک‌فارلند از دایره مشاوران کاخ‌سفید تنها چند روز پس از آن روی داد که آقای ترامپ استیو بنن، استراتژیست ارشد خود را نیز از شورای امنیت ملی کنار گذاشته بود.

علاوه بر این استعفای «مایک دوبکه» مدیر روابط عمومی و ارتباطات دونالد ترامپ چهارمین استعفای خبرسازی بود که در اویل خرداد ماه جاری در دولت ترامپ اعلام شد. ۲ روز پس از این استعفا، «والتر شوئب» رئیس دفتر ملاحظات اخلاقی آمریکا در نامه‌ای به ترامپ از استعفای زودهنگام خود خبر داد و باعث شد تا تعداد استعفاهای مقامات ارشد ترامپ طی کمتر از شش ماه به پنج استعفا برسد. سرانجام استعفایی که در پایان ششمین ماه آغاز بکار ترامپ خبرساز شد استعفای اسپایسر سخنگوی کاخ سفید بود که باعث شد تا تعداد استعفاهای مقامات بلندپایه دولت ترامپ طی شش ماه از آغاز بکارش به شش استعفای خبرساز برسد. این بدین معنا بود که دولت ترامپ حداقل طی شش ماه نخست دولتش بطور متوسط هر ماه با یک استعفای جنجالی روبرو بوده است.

با این حال این تعداد استعفاها جدای از اقدامات ترامپ برای برکناری برخی از مقامات بلند پایه از جمله دستور او برای برکناری رئیس اف.بی.آی بوده است که گفته شده مرتبط با اطلاعات درباره پرونده ترامپ و روسیه صورت گرفت. حتی یک ماه پیش هنگام برکناری رئیس پلیس اف.بی.آی توسط ترامپ اعلام شد که دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا دومین رئیس جمهوری این کشور است که رئیس پلیس فدرال، اف.بی.آی را از سمتش برکنار کرد، اما گویی موج استعفاها و برکناری‌ها در دولت ترامپ قرار نیست در دولت او پایان یابد. هرچه هست این موضوع دیگر برای همگان بدیهی و مشخص است که در حالی که همچنان با گذشت شش ماه از آغاز بکار دولت ترامپ، این دولت با استعفاهای جنجالی مقامات بلندپایه روبروست، نمی‌توان انتظار انسجام و کارکرد طبیعی کاخ سفید را در دوره ترامپ داشت. در شرایطی که برخی استعفاها و از جمله استعفای اخیر مرتبط با اختلاف نظر شخصی با ترامپ عنوان می‌شود شاید اعتبار این موضوع بیشتر مشخص شود که رئیس دولت فعلی ایالات متحده فاقد وضعیت طبیعی و سلامت روانی مناسب برای کنترل دولتش است. دولتی که ادعای مدیریت امورجهانی و بین‌المللی نیز به همراه دارد.

فارین پالیسی:

ترامپ با دور زدن وزارت خارجه، در پی ضربه زدن به توافق هسته‌ای ایران است

وبسایت فارین پالیسی در مطلبی نوشت: ترامپ که از شیوه برخورد رکس تیلرسون وزیر امور خارجه آمریکا با ایران ناخشنود است، حالا به سراغ دستیاران مورد اعتمادش رفته است.

ترامپ که هفته گذشته ملاقاتی جنجالی و پرتنش با تیلرسون داشت، از گروهی از مقامات ارشد کاخ سفید خواسته است تا شرایط لازم برای اعلام تخطی ایران از برجام را در مهلت ۹۰ روزه آتی ارزیابی توافق هسته‌ای بررسی کنند. دلیل اتخاذ این تصمیم، دستیابی به هدفی است که ترامپ تصور می‌کند وزارت خارجه از رسیدن به آن عاجز مانده است. این هدف نیز گزینه اعلام تخطی ایران از توافق هسته‌ای است.

به گفته یک منبع آگاه، ترامپ از برخی مقامات کاخ سفید خواسته است گزینه تمدید نکردن لغو تحریم‌های هسته‌ای ایران را در پایان مهلت ۹۰ روزه آتی که در ماه اکتبر (مهرماه) به پایان می‌رسد، بررسی کنند. ترامپ پیش‌تر این وظیفه را به رکس تیلرسون و وزارت امور خارجه محول کرده بود.

گفته می‌شود این وظیفه روز سه‌شنبه هفته گذشته به تیم جدیدی که ترامپ اعضای آن را منصوب کرد محول شد. به گفته این منبع آگاه، ترامپ می‌خواهد از این موضوع که دیگر مجبور نخواهد بود لغو تحریم‌های هسته‌ای ایران را هر ۹۰ روز یک‌بار تمدید کند، مطمئن شود.

فارین پالیسی به ۳ منبع که یا برای مشارکت در این فرایند جدید دعوت شده اند و یا درباره آن اطلاع دارند صحبت کرده است. تمامی آن‌ها این فرایند جدید را روشی برای دور زدن وزارت امور خارجه می‌دانند. ترامپ معتقد است وزارت خارجه وی را بدون داشتن گزینه‌های دیگر، به تأیید و تمدید لغو تحریم‌های هسته‌ای ایران وادار کرده است.

هر ۳ منبع می‌گویند ترامپ در مهلت ۹۰ روزه پیشین از تیلرسون خواسته بود زمینه را برای تمدید نکردن لغو تحریم‌های ایران فراهم کند؛ وظیفه‌ای که به گفته آن‌ها، تیلرسون از عهده انجام آن برنیامد.

آن‌ها می‌گویند هنوز مشخص نیست ترامپ چطور می‌خواهد به این هدف دست پیدا کند. قرار است نخستین دیدار اعضای این گروه در اوایل هفته جاری برگزار شود.

به گفته سومین منبع آگاه، استیو بنن استراتژیست ارشد کاخ سفید و سبسشن گورکا معاون دستیار رئیس‌جمهور آمریکا در جلسه هفته گذشته بسیار بی‌پرده سخن گفتند و به کرات از تیلرسون خواستند درباره تأمین منافع امنیت ملی آمریکا از طریق تأیید لغو تحریم‌های هسته‌ای ایران توضیح دهد. اما تیلرسون نتوانست به این پرسش پاسخ دهد.

به گفته وی، رئیس‌جمهور آمریکا به کرات درباره علت ضرورت تأیید و تمدید لغو تحریم‌های ایران سؤال کرد؛ اما پاسخ‌های تیلرسون خشم او را به همراه داشت.

البته مشاور ارتباطی تیلرسون وقوع این ماجرا را تکذیب می‌کند. وی معتقد است علی‌رغم بروز اختلافاتی در آن نشست، قرار نیست وزارت خارجه در این فرایند به حاشیه رانده شود.

این در حالی است که به گفته یکی از منابع آگاه گرچه ترامپ در گذشته تیلرسون را ستوده است، رئیس‌جمهور آمریکا حالا از این موضوع سرخورده است که وزیر خارجه نتوانسته گزینه تمدید تحریم‌های ایران را در اختیار وی قرار دهد.

بازی رخت و پخت (شاهزاده بن سلمان)

به قلم : گلن کری

کالکو: عربستان سعودی هیچ‌گاه دموکراتیک نبوده است و چندین دهه است که حکومت در آن توسط یک توافق در میان یک خانواده سلطنتی گسترش یافته و حکم‌رانی شده است.

شاهزاده محمد بن سلمان، یک قدم تا تخت پادشاهی فاصله دارد و به عنوان یک شخصیت چیره در این سرزمین بیابانی ظهور کرده است. او تقریبا تمام اهرم‌های دولت، از وزارت دفاع تا بانک مرکزی و کمپانی عظیم نفتی یعنی Aramco را که پشتوانه مالی کشور است کنترل می‌کند.

همچنین محمد بن سلمان ۳۱ ساله برنامه‌های رادیکال فروش کسب و کارهای دولتی و کاهش دستمزدهای دولتی را اعلام کرده است و برای مبارزه علیه یک قدرت منطقه‌ای یعنی ایران پیش قدم شده است. داستان بازی قدرت در ماه‌های گذشته عربستان نتیجتا سلطنت نسل گذشته را کنار گذاشت. به گفته نیویورک تایمز، محمد بن نایف، وزیر داخله هم‌چنان تحت بازداشت خانگی قرار دارد. بن نایف که روزی مورد احترام بود حالا بسیاری از قدرت‌ها و منزلت خود را توسط حکم‌های سلطنتی از بین رفته می‌بیند. گرگوری گوست، استاد امور بین‌الملل و متخصص امور عربستان در دانشگاه تگزاس گفت: "این تمرکز قدرت در دست یک نفر است و از زمانی که پادشاه فیصل در اوایل دهه ۱۹۶۰ قدرت را در دست گرفت بی‌سابقه است."او توضیح می‌دهد که قدرت و حکومت از آن زمان طی توفقنامه‌ای به صورت کمیته‌ای از شاهزادگان و یک پادشاه با اختیارات برابر کنترل می‌شده است. او می‌گوید: "این روش حالا دیگر به سر آمده است" قدرت قاطع شاهزاده در ماه ژوئن در یک روند ناگهانی ظاهر شد و او را رهنمون به تخت سلطنت پادشاه سلمان کرد. در ریاض، شایعات گسترده‌ای در حال گسترش هستند که گام نهایی به سوی قدرت می‌تواند به زودی شکل گیرد و پادشاه که در حال حاضر ۸۱ ساله است می‌تواند تا زمان مراسم حج تخت را به پسر خود واگذار کند تا تسلسل را در حکومت برای انتقال قدرت به پسرش حفظ کند . مقامات سعودی می‌گویند که داستان نیویورک تایمز بی‌اساس است؛ و بن نایف تحت فشار قرار نگرفت تا قدرت را کنار بگذارد و یا تحت بازداشت خانگی قرار گیرد. اما بسیاری از دیپلمات‌ها و نخبگان سعودی می‌گویند که به این حقیقت باور دارند. عده ای می‌گویند که اگر این خبر درست نیست چرا دادگاه سلطنتی از آن زمان تصاویر و فیلم‌های جدیدی از شاهزاده منتشر نکرده است. گفتنی است قطع روند رسیدن پادشاهی از پدر به پسر توسط ۳۱ نفر از ۳۴ عضو کنسول پادشاهی عربستان مورد تایید قرار گرفته است. جین کینیمونت، معاون برنامه خاورمیانه و شمال آفریقا در اتاق مشاوره ای Chatham در لندن، گفت: "بسیار سخت است که بگوییم که در خانواده سلطنتی چه میزان ناآرامی در اثر اوج گرفتن ناگهانی بن سلمان شکل گرفته است." به گفته جوزف کچیچان، عضو ارشد مرکز مطالعات اسلامی شاه فیصل در ریاض، ظهور بن سلمان، لزوما به معنای حکومت یک نفر نیست. او گفت که شاهزاده محمد هیچ گزینه‌ای جز انصراف از قدرت ندارد. او گفت: "به طور سنتی موقعیت‌های حکومتی گوناگونی وجود دارد که به اعضای خانواده حکمران سپرده می‌شود و این اتفاق در آینده نیز ادامه خواهد یافت."برای شاهزاده ممکن است موفقیت در سیاست‌هایش به تثبیت و یکتایی او در قدرت کمک کند: اصلاحات اقتصادی در خانه و موضع گیری قوی‌تر در خارج از کشور، که البته تا به امروز هیچ نتیجه‌ای در بر نداشته است. پادشاهی امروز عربستان در اختلافات منطقه‌ای غرق شده است. جنگ در یمن که در ماه مارس سال ۲۰۱۵ توسط عربستان سعودی و امارات متحده عربی آغاز شده است، هزینه زیادی را تحمیل کرده است و همچنان هرگونه نتیجه از این جنگ به حالت تعلیق درآمده است. اختلاف اخیر با همسایگان خلیج (همیشه) فارس من جمله قطر، باعث حضور قدرت‌های خارج از منطقه شده است که از سر اتفاق با عربستان هم راستا نیستند: سربازان ترکیه در قطر نظام گرفته‌اند و ایران نیز مواد غذایی را برای قطری‌ها تهیه می‌کنند. جیمز دورزی، یکی از اعضای ارشد مطالعات خاورمیانه و شمال آفریقا در دانشگاه تکنولوژیی Nanyang سنگاپور، گفت:"در عربستان، بن سلمان صاحب مزایایی است از جمله توانایی برقراری ارتباط با جوانان حکومت پادشاهی آن هم به گونه ای که نسل‌های قدیمی‌تر قادر نبوده‌اند و در این زمینه تحقق انتظارات، به ویژه از لحاظ چشم اندازهای اجتماعی و اقتصادی، یک بحث